

[Holstein.]

Endelig staar der i § 55 følgende:

„Den til Anvendelse til Byggepladser med Havelodder eller til Havelodder alene eksproprierede Jord stilles til vedkommende Kommunalbestyrelses Raadighed og anvendes efter dennes nærmere Bestemmelse, som for Landkommunernes Vedkommende maa approberes af Amsraadet, for Københavns og Købstædernes af Indenrigsministeren.“

Nu vil jeg gerne spørge den højtærede Landbrugsminister, hvad Meningen er med det Udtryk, at den Jord, som Statens Jordlovsudvalg beordrer eksproprieret til Fordel for Bykommuner eller Kommuner med bymæssig Bebyggelse — for Forholdet er jo det, at Staten ikke giver Kommunerne som saadanne en Ekspropriationsbeføjelse og derigennem Beføjelse til at erhverve Jord i kommunalt Eje, nej, Kommunerne faar kun under visse Betingelser en Adkomst til at kræve Jord eksproprieret af Staten, saaledes at Jorden, saa snart den er eksproprieret, er Statens, hvorefter Staten ifølge § 55 stiller den til Raadighed for Kommunerne —, hvad Meningen er med, at denne eksproprierede Statsjord stilles til Raadighed for Bykommunerne.

Er det Meningen, at Staten vil forære den Jord, den har eksproprieret, til Bykommunerne til Anvendelse til Havelodder og egne Hjem? eller er det Meningen, at Staten vil sælge den til Bykommunerne eller forpagte den til Bykommunerne? eller er det Meningen, at Staten vederlagsfrit vil stille den til Raadighed, saaledes at Staten bliver ved at være Ejers — jeg ved ikke, paa hvor langt et Aaremaal den stilles til Raadighed, det vilde for øvrigt ogsaa være interessant at faa at vide —, og at Kommunerne saa paa denne Jord skal kunne oprette egne Hjem med Havelodder, formodentlig igen i Analogi med de Vilkaar, der indeholdes i Bestemmelserne om Statshusmandsbrug? Eller hvad er Meningen?

Hvad forstaar den højtærede Landbrugsminister ved, at den eksproprierede Statsjord stilles til Raadighed for Kommunerne? Er det Meningen, at Staten, hvis den altsaa bliver ved med at beholde Ejendomsretten, naar Bruget søges overdraget til anden Mand — naar den Mand, der har Huset og Havelodden ikke længere ønsker at beholde det — og Kommunen ikke har Forkøbsret til det, saa ifølge § 30 har Ret til at overtage Brugets Jord og

erhverve Bygningerne til den oprindelige Byggepris, men med Tillæg af paaviselig afholdte Udgifter til Udvidelser eller Forbedringer, samt Værdien af de Forbedringer, der er tilført Bruget ved Brugernes Arbejde eller Kapitalanbringelse?

Er det Meningen, eller hvad er Meningen? Har den højtærede Regering overhovedet haft nogen klar Mening, da den udformede disse Paragraffer?

Jeg vil dernæst gerne vende mig til den ærede Ordfører for Venstre Hr. C. O. Pedersen.

Jeg maa straks sige, at hvis jeg har sagt 30 Millioner i Gaar, var det en Fortællelse, jeg mente 20 Mill. Kr. Det ærede Medlem gjorde mig opmærksom paa, at jeg havde overset — det vedgaar jeg uforbeholdent —, at der i Venstres Lovforslag § 20 staar, at til Jordkøbslaan og Byggelaan i Henhold til §§ 26 og 29 samt Tillægslaan efter § 22. kan der i hvert af Finansaarene o. s. v. udredes et Beløb af ca. 8 Mill. Kr. Jeg har overset, at dette Beløb, 8 Mill. Kr., var tilsigtet anvendt baade til Jordkøbslaan i det frie Marked, altsaa til Jord købt af private, og til Byggelaan til disse af private indkøbte Jorder og til Byggelaan til de Brug, der er oprettet paa Jorder, som Staten har købt for de 7 Mill. Kr., der stilles til Raadighed efter § 5. Det har jeg overset, og jeg indrømmer, at Beløbet selvfølgelig er mindre i § 20, naar det tager Sigte paa at anvendes til alle disse Formaal.

Der bevilges altsaa efter § 5 7 Mill. Kr. til Køb af Jord til Oprettelse af Husmandsbrug; det vil sige, at der, hvis vi regner, at 1 Td. Land koster gennemsnitlig nu rundt og moderat regnet 500 Kr., for de 7 Mill. Kr. kan blive 1 400 Husmandslokker disponible. Og jeg vil nok spørge, om det ærede Medlem ikke vil give mig Ret i, at det er en formildende Omstændighed, naar jeg ikke har været opmærksom paa det, der staar i § 20, at der til disse 1 400 Husmandslokker, som i Løbet af 1 Aar efter Venstres Forslag kan oprettes, plus, hvad der er erhvervet af privat Jord til Statshusmandsbrug efter den gamle Lov, plus Byggelaan ogsaa til de sidste kun bevilges 8 Mill. Kr., for jeg tror, at det ærede Medlem Hr. C. O. Pedersen vil være enig med mig om, at det er ganske udelukket, at det Beløb skulde slaa til til alt det, der her er tilsigtet, foruden Tillægslaan.

Derfor vil jeg sige, at hvis § 20 skal